

Toimielimen nimi: Valmistelija: Sisäisen valvonnan osatekijä	Sivistyslautakunta – Koulutuspalvelut 2024 VS. Sivistysjohtaja Eija Saarela Talouspäällikkö ja Tuomo Kallio
	Toimenpiteet ja toteuma raportointikaudella (vapaamuotoinen arviointi)
Päätöksenteon sisäinen valvonta	<p>Lautakunnan ja viranhaltijoiden päätökset tehdään ja arkistoidaan Dynasty-järjestelmässä (D 10 järjestelmä) hallintosäännön mukaisesti. VHP: t on saatettu lautakunnalle tiedoksi.</p> <p>Koulujen johto (rehtorit/johtajat) ovat ottaneet käyttöön D10- järjestelmän.</p> <p>Kaupunki/ hallintopalvelut tekivät ohjelmaan päivityksiä.</p> <p>Päätökset ovat nähtävissä Dynasty-järjestelmässä.</p>
Henkilöstöasioiden sisäinen valvonta	<p>Henkilöstöhallinnon päätökset tehdään F-essin avulla, jolloin päätökset kirjautuvat järjestelmiin. Matkalaskut käsitellään Ontime (Norlic) järjestelmässä. Paperisia matkalaskuja tai liitteitä ei ole "kierrossa" joka nopeuttaa ja varmentaa prosessia. Viranhaltija päätökset tehdään Dynastyssä, jotka saatetaan ohjeiden mukaisesti tiedoksi lautakunnalle.</p> <p>Heta Oy vastaa palkanlaskennasta ja henkilöstöhallinnon järjestelmistä sopimusten mukaisesti.</p> <p>F-essiin tehtiin joitain pieni parannuksia mm. valikkorakenne, jotka varmentavat toimintaa.</p> <p>Kaupungilla oli käytössä tarkennettu toimien ja virkojen täyttöprosessi ml. täyttöluvut.</p> <p>Osaavan työvoiman saatavuudessa virkoihin/toimiin tai sijaisuuksiin on haasteita. Esimerkiksi erityisopettajat, paikoin myös koulunkäynnin ohjaajat.</p>

	<p>Osaavan työvoiman saanti ja työntekijöiden pysyminen on sekä kaupungin että tämän alueen yhteinen haaste.</p> <p>TOPAKE- projekti muuttaa toimistotyön prosesseja, työkuvia sekä työnjohtoa. Tavoitteena olisi jatkossa mahdollistaa ehkä paremmin henkilöiden sijaistamiset</p> <p>Kaupungin yleinen henkilöstön tuki työssä jaksamiseen: esimerkiksi TYKY- toiminta , epassi, ym. ohjelmat ovat jatkuneet. Työterveyshuollon palveluiden saatavuus on parantunut. Koulutuspalvelut ovat järjestäneet työntekijöille työnohjausta.</p> <p>Koulutuspalveluiden ja koulunjohtajien johtoryhmän säännöllinen kokoontuminen, jossa mm. linjataan yhtenäisiä toimintamalleja. Koulujen oma yhteinen johtoryhmätyöskentely on jatkunut. Kokemukset ovat olleet hyviä.</p> <p>Koko kaupungin esihenkilöiden valmennus aloitettiin vuoden 2023 loppupuolella ja jatkettiin vuoden 2024 aikana. Koulujen johdolle käynnistettiin oma muutosvalmennus loppuvuodesta 2024</p> <p>Tilinpäätöksen tässä vaiheessa ei ole tietoa sairauspoissaoloista määristä. Jatkossa olisi suotavaa, että esihenkilöt saisivat helposti raportteja/tietoja henkilöstön sairauspoissaolojen määristä. Tähän haasteeseen vastaa Mehiläisen esihenkilökompassi- ohjelma, joka tuli käyttöön loppuvuodesta.</p> <p>Avainhenkilöiden varajärjestelyt ovat osittain puutteelliset, esim. Primus/Vilma järjestelmä, ja osin myös koulutuspalveluiden johdon osalta.</p>
Taloussuunnittelun sisäinen valvonta	<p>Kuntien ja kaupungin talous on ajautunut kriisiin.</p> <p>Oppilasmäärän laskuun on vastattu mm. kouluverkkoselvityksellä ja koulutuspalveluiden kehittämissuunnitelman avulla.</p>

Vuoden 2024 lopussa valmisteltiin talouden sopeuttamisohjelma vuosille 2025–2026. FCG teki myös talousselvityksen erityisesti koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluista.

Koulutuspalveluiden on tehtävä sopeuttamistoimet pääosin syksyn aikana, koska lukuvuotta koskevat päätökset on tehty jo aikaisemmin ja niiden purkaminen olisi erittäin haastavaa. Haasteena on edelleen toiminnan sopeuttaminen ja talouden resurssi eli alibudjetointi.

Lasten ja nuorten mielenterveyden palveluiden puute näkyy koulujen arjessa, kun pahoinvoivien oppilaiden lukumäärä ja kouluongelmat ovat osa koulujen arkea. Näiden palveluiden järjestämisvastuu on Pohteella. Samoin kouluterveydenhuolto ja psykologipalveluiden järjestäminen, joiden puutteista tehtiin kantelu AVI:lle.

Näkyvissä on syntyvyyden aleneminen ja oppilasmäärien aleneminen. Kaupunginhallitus käynnisti varhais- kasvatus- ja koulutuspalveluiden palvelutarve- ja palveluverkkoselvityksen. Selvitys valmistui ja sitä käsiteltiin luottamuselimissä.

Koulujen ICT- laitemäärärahoja ei ole ollut mahdollisuutta lisätä vrt. talouden raami. Kehittäminen edellyttäisi määrärahojen lisäämistä. Joki-ICT Oy:n kustannukset / laskutus ovat nousseet.

Lukiokoulutus maksuttomuus laajeni uudelle ikäluokalle. Uudistus lisää kustannuksia ja vähentää maksutuloja

Kouluille on annettu KH:n talousarvion täytäntöönpano-ohjeen lisäksi tarkentavia ohjeita talouden ja toiminnan johtamiseen.

<p>Kirjanpidon ja maksuliikenteen sisäinen valvonta</p>	<p>Kirjanpito on hoidettu Heta Oy:n ohjelmilla ja taloushallinnon ohjeistuksen mukaisesti. Kirjanpidon, maksuliikenteen ja taloushallinnon toiminta on varmistettava sopimuksilla ja sopimusten hallinnan avulla.</p> <p>Maksuliikenteen vastuut Heta Oy:ssä.</p> <p>Uusi Approval- laskujen käsittelyjärjestelmä nopeutti laskujen käsittelyprosessia.</p> <p>Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät on vahvistettu lautakunnassa.</p> <p>Tulosalueella ei ole omaa kassaa.</p> <p>Tarvittaessa talouspäällikön ohjeiden mukaisesti kirjanpitoon on avattu tai suljettu kustannuspaikkoja hankkeita ja niiden talousseurantaa varten.</p> <p>Esihenkilöt ovat valvoneet laskujen tarkastusta ja hyväksyntää olemassa olevin resurssein.</p>
<p>Talousraportointi</p>	<p>Talouden toteutuman aktiivinen seuranta ja raportointi säännöllisesti lautakunnalle kokousten yhteydessä.</p> <p>Suoraan sähköpostiin tuleva web- raportointi lakkasi vuoden 2021 aikana. Heta Oy ei ole saanut em. järjestelmää toimimaan. Aikaisempi järjestelmä oli käyttäjäystävällinen ja nopea työkalu talouden seurantaan. Lisäksi on käytössä Accuna- talousraportointi-ohjelma osalla käyttäjiä.</p> <p>Tilinpäätös tehdään annettujen ohjeiden mukaisesti.</p> <p>FCG- konsultointi läpivalaisi erityisesti koulutuspalveluiden, mutta myös muiden tehtäväalueiden toimintaa ja taloutta. Koulutuspalveluiden osalta ei löytynyt poikkeamia toiminnoissa tai kustannuksissa pois lukien tilakustannukset ja osin opetuksen resurssointi. Oppilasmäärien laskiessa henkilöstöresurssia on tarkasteltava tulevina vuosina.</p> <p>Vuoden 2024 aika valmistui FCG:n selvitys koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden palvelutarpeista sekä esitys kouluverkosta</p>

	<p>2030- luvulla. Asiaa valmisteltiin erillisessä työryhmässä ja luottamuselimissä. Palveluverkkosuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa.</p>
<p>Omaisuuksien hallinnointi, hankintojen ja sopimusten sisäinen valvonta</p>	<p>Tulosalueilla ei ole hallittavana merkittäviä omaisuuksia pl. leasing- laitteet kuten tietokoneet ym., joiden laitehallinta ja ylläpito on ulkoistettu JokiICT:lle</p> <p>Hankinnat (koulutarvikkeet, oppikirjat, toimistotarvikkeet) tehdään Hansel Oy:n puitesopimusten kautta. Uutena tuoteryhmänä otettiin käyttöön lukiokoulutuksen oppikirjahankintojen puitesopimus.</p> <p>ICT- ja tulostuslaitteiden hankinnoista vastaavat Joki-ICT Oy ja kaupungin tietohallinto.</p> <p>Koulujen ICT- laitteiden usinnat on keskitetty koulujen kesätauokoon, jolloin laitevaihdokset ovat toteutettavissa tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti.</p> <p>Keskityt hankinnat tuovat taloudellisuutta ja yhteishankintojen kautta hankitut tuotteet/tuoteryhmän vähentävät hankintoihin liittyvää valitus-/sopimusriskiä.</p> <p>Poikkeustapauksessa hankinnat kilpailutetaan hankintaohjeen mukaisesti</p> <p>Tiloihin ja toimintaan liittyvät riskit</p> <p>Kaupungin tilapalvelut vastaavat toimialan / kaupungin tilojen ylläpidosta ja kunnosta p. Kaisaniemen ja Taanilan koulut, joiden ylläpitovastuut ovat Caverion Oy:llä.</p> <p>Tilapalveluiden on varmistettava Koulujen, päiväkotien ja muiden tilojen terveellinen työskentely-ympäristö ja tarkoituksenmukaisuus.</p>

	<p>Kunnostustoimenpiteet tulisi tehdä ennakkollisesti, jotta ongelmat eivät pääse kasautumaan.</p>
<p>Tietohallinnon ja tietoturvan sisäinen valvonta</p>	<p>Tietoturva on jokaisen työntekijän vastuulla.</p> <p>ICT- palveluiden kokonaisvastuut ovat kaupungin tietohallinnolla. ICT- palvelut ostetaan Joki-ICT Oy:ltä. Toiminta on varmistettava sopimuksilla ja sopimusten hallinnan avulla.</p> <p>Ostopalveluiden kustannukset ovat nousussa.</p> <p>Tietoturvaan liittyvät ohjeistuksia on päivitetty vuoden 2024 aikana. Laitteille kirjautuminen tapahtuu 2- vaiheisen tunnistautumisen avulla. Lisäksi tietohallinto kehitti muuta tietoturvaan liittyvää teknologiaa.</p> <p>Uusien ohjeiden jalkauttaminen edellyttäisi lisää panostusta laadukkaaseen koulutukseen.</p> <p>Haasteena ovat leasing-määrärahojen riittävyys. Koulujen laitemäärät eivät kaikilta osin ole vielä riittävät johtuen niukoista taloudellisista resursseista.</p> <p>Toimialan johtoa osallistui TAISTO digitaalisen turvallisuuden - harjoitukseen</p> <p>Primus-Vilma järjestelmän ylläpidon riskiä pyritään hajauttamaan uusilla tehtävänkuvilla.</p>
<p>Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen</p>	<p>Tulosalueella ei ole merkittävässä määrin avustuksia.</p> <p>Takauksia tai vakuuksia ei ole myöskään.</p> <p>Sopimusten hallinnassa voidaan hyödyntää Dynasty- järjestelmää.</p>
<p>Hankkeiden (projektien) hallinnointi</p>	<p>Hankkeiden toiminnan ja taloudesta vastaavat hankekoordinaattorit.</p>

	<p>Hankkeiden omarahoitusosuudet ovat suhteellisen pieniä (rahoitustuki 100 % - 80 %) Hankkeista on raportoitu sivistyslautakunnalle.</p> <p>Kaupungin talousraporttien lisäksi talouspäälliköllä on koulutuspalveluiden hankkeiden seurantaan excel- seuranta.</p>
--	---